

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

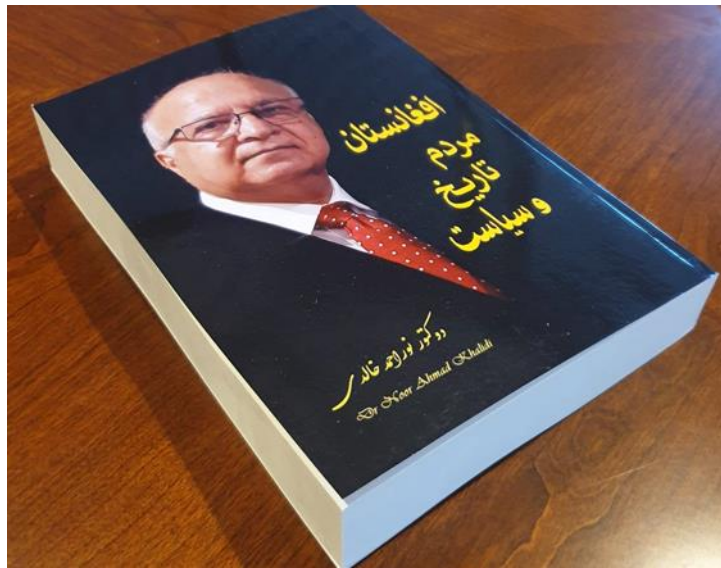
۲۰۲۰/۱۰/۲۸

معرفی کتاب: توسط مصطفی عمرزی

کتاب

افغانستان، مردم، تاریخ و سیاست

(مؤلف: دکتور نور احمد خالدی، محل فروش کتاب فروشی اکسوس، دهبوری کابل، ۴۸۲ صفحه در قطع بزرگ)

گسترده‌گی مسایل، نگرش بر آن‌ها را چند بُعدی می‌سازد. به دلایل مختلف، درگیری امروزی، به هر نوعی که باشد، مستلزم آگاهی‌هایی است که باید با وقوف بر جوانب مختلف، ارائه شوند.

به باور من، آن‌چه ما را در تقابل طولانی قرار داده، افزون بر جنبه فزیکتی، دوام روحیات آن است. تحت تاثیر جریان مستمر ستیزه‌گر که تغییر ماهیت می‌دهد و با استعانت از کارت‌های مختلف، بازی می‌کند، مردم ما در چهار راه حوادث، نمی‌توانند به درستی تصمیم بگیرند.

من در حدود دو دهه، ناظر تنازعی بوده‌ام که اذهان بخش بزرگ جامعه افغانی را اشغال کرده است. شوربختانه، بار منفی ذهنیت‌سازی، همیشه بر طرف مثبت، سنگینی می‌کند. با این حال، تلاش برای بیرون رفت، یافت راه حل و عکس العمل‌های به موقع، جزو فرهنگ‌سازی‌هایی به شمار می‌روند که طیف نخبه‌گان حامی منافع ملی، با نگرانی و دقت، منظور می‌کنند.

افغان‌های زیادی را می‌شناسیم که مصرانه فعال‌اند. در این میان، شماری با اشراف بیشتر، محور‌هایی را ایجاد کرده‌اند که دکتور نور احمد خالدی را می‌توان یکی از مهمترین آن‌ها برشمرد.

در فضای مجازی افغان‌ها، اصرار مدام دکتور خالدی به خاطر تحفظ منافع ملی، او را در جایی قرار داده که اگر حامیان نظرات نیکش را منفی کنیم، مواجهه با طرف‌های مخالف که عموماً میانه‌ای با ارزش‌های اخلاقی ندارند، آسان نیست.

می‌دانیم که اگر ساده‌ترین ادعا نیز بی‌پاسخ بماند، تابو می‌شود. بنا بر این، استقامت و تحمل قابل ستایش داکتر خالدی، در زمینه گسترده‌گی مسایل، چند بُعدی رونما می‌شوند. ارائه معلومات همه‌جانبه، از مواردی است که در محور‌های همه شمول، وضاحت دارد.

کتاب «افغانستان، مردم، تاریخ و سیاست»، اشراف عمیق داکتر خالدی در زمینه‌ای است که او را ناگزیر می‌کند در تنازع بی‌امان حفظ کشور، در برابر مخالف و موافق، پاسخ بگوید.

د پانو شمیره: له ۱ تر ۲

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلپکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرو مخکې په خیر و لولئ

در کتاب «افغانستان، مردم، تاریخ و سیاست»، ویژه گی چندی بُعدی در زمینه گستردگی مسایل، ارزش آن را بیشتر می سازد. چنان چه یادآوری کردم، پیچیدگی مسایل مورد منازعه، ایجابات درک همه جانبه را دارند. بارها اتفاق افتاده که مخالفان منافع ملی، با تداخل برداشت های دلخواه تاریخی- فرهنگی، با مهارت هایی که بیشتر از نظر عوام می افتد، پرستیژ واحد سیاسی افغانستان را خدشه می زنند. در چنین مواقع، بسیار اتفاق می افتد که در خلای ایجاد شده، منظور مخالفان، برآورده شده است. رفرنس بیش از حد به گذشته هایی که جزو مقوله جیوپولیتیک نیستند، مسئله ای نیست که مردم به آسانی درک کنند. خلط مفاهیم بی مرز(خراسان) با خلط مفاهیم مرزی(افغانستان) از مثال های بارزی ست که فقط طرف هایی می توانند در زمینه آن ها حکم صحیح بدهند که در تنازع سیاسی، آگاهی های قابلاً ملاحظه فرهنگی و تاریخی داشته باشند.

کتاب «افغانستان، مردم، تاریخ و سیاست» با ویژه گی اشرف به عمق و تبیین تاریخی- فرهنگی، یک تالیف پُر ارزش افغانی ست که در این نوع، نمونه زیاد ندارد. با وجودی که در تنازع دفاع از مملکت، اکثراً شعارگونه عمل کرده ایم، اما معدود محور های واقف بر گستردگی مسایل، مردم را در سنگر هایی متحد ساخته اند که اگر به دلایل مختلف، نتوانسته بودند به درک نصابی، اجنمایی و ستراتیژیک دانش برسند، افغان هائی وجود دارند که با اصرار بیش از حد، آنان را روشن ساخته اند.

این مسئله نیز اهمیت دارد که چه مفاهیمی باید حفظ شوند. افزون بر تقبل طرف شدن با خصومت هایی که با تمام امکانات دشمنان، تجهیز می شوند، توحید موجودی غنی فرهنگی به گونه ی کتاب، هرچند تحمیل بیش از حد است، اما شاید نهایت صبوری کسانی را هم تبارز دهد که مایل استند تلاش های مدام شان، مقطعه یی نباشند.

این چندمین کتاب دکتور خالدی، به معنی حفظ فرهنگ سازی هایی ست که اگر در بحران کنونی، جلو برویم، رجوع به آن، ماخذ معتبر می شود تا با درک مسایلی که افغان های آگاه در نیم قرن اخیر از نزدیک آن ها را تجربه کرده اند، ریشه شناسی مشکلاتی هم میسر باشد که در مسیر سیاسی، ناگزیر باید بشناسیم. درک این نکته که مشکلات سیاسی ما ریشه دار شده اند، اهمیت آثاری را بیشتر می سازد که علیه آن ها، فرهنگ سازی کرده اند.

کتاب «افغانستان، مردم، تاریخ و سیاست»، چنانی که از نامش پیداست، یک پرداز چند منظوره است. در واقع خلط چند پدیده در چند مقوله که هر کدام جداگانه باید تبیین شوند، نمایانگر این حقیقت است که رو آوردن به تنازع، چنانی که بتواند موثر باشد، نیازمند اشرف بر آگاهی های همه جانبه است. موثرترین فرهنگ سازی های ما علیه مخالفان، به آثار روشنگری برمی گردد که همه جانبه ارائه شده اند.

افغان هایی که در قبال منافع ملی، احساس مسوولیت بیشتر دارند، چنانی که امتحان داده اند، تا اخیر مواظب خواهند بود، اما مهم است که تاملات آنان حفظ شوند. حفظ تاملات ملی که روی منطق، آگاهی، نگرش ژرف و درک حساسیت ها استوار باشد، یک فرهنگ جامع است که اگر هم منوط به زمان و مکان باشد، پایه هایی می شود که با اطمینان می توان روی آن ها پرچم حیثیت و افتخار را به اهتزاز در آورد.